

Aan STASDEF
Van PDGB
Afgestemd met CDS, HDFC, DCO, DJZ
In afschrift aan MINDEF

TER BESLISSING

Datum
29 augustus 2025

Onze referentie
BS/2025009626

Opgesteld door
Beleidsadv Materieel
KD:Ambtelijke leiding
@mindef.nl

Aantal bijlagen
2

Nota

Doorgeleiding reactie ADR op vragen bij onderzoeksvoorstel programma vervanging onderzeebootcapaciteit.

Aanleiding

Conform de Regeling Grote Projecten (RGP) brengt de Auditdienst Rijk (ADR) jaarlijks een rapport uit bij de voortgangsrapportage vervanging onderzeebootcapaciteit (VGR VOZBT) van april. Dit rapport is gebaseerd op een met de Vaste Kamercommissie Defensie (VCD) afgestemd onderzoeksvoorstel van de ADR. In december 2024 hebt u op verzoek van de ADR een onderzoeksvoorstel voor de realisatiefase van het programma VOZBT doorgeleid naar de Tweede Kamer (Kamerstuk 34225-73). De VCD heeft daarbij enkele vragen gesteld (Kamerstuk 34225-73/2025D02678). Bijgevoegd document van de ADR is een reactie op deze vragen. De ADR verzoekt u deze reactie door te geleiden naar de Kamer.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met het doorgeleiden naar de Tweede Kamer van de bijgevoegde reactie van de ADR op de vragen van de VCD.

Kernpunten

- De VCD heeft de ADR gevraagd een voorstel te doen hoe de governance en programmabeheersing bij Naval Group kunnen worden onderzocht. De ADR licht in haar reactie toe wat reeds aan onderzoek plaats vindt vanuit Defensie, vanuit de ADR en vanuit de Nederlandse en Franse Rekenkamer. Op basis van een citaat uit het contract met de Naval Group concludeert de ADR dat als de VCD, aanvullend hierop, onderzoek wenst bij Naval Group, additionele afspraken met de Naval Group en de Franse overheid nodig zijn.
- De VCD vraagt de ADR ook de realisatie van de randvoorwaarden voor een tijdige ingebruikname van de onderzeeboten te onderzoeken. De ADR meldt in haar reactie dat dit reeds in scope is en licht toe wat onder de noemer 'raakvlakmanagement' wordt onderzocht. De ADR citeert uit haar laatste rapport (april '25) dat het onderscheid tussen programma VOZBT- enerzijds en CZSK-activiteiten in het programmaplan VOZBT anderzijds nog niet geheel duidelijk is omdat het CZSK programma Transitie Onderzeedienst nog in oprichting is. Nadat ook CZSK haar programmaplan heeft afgerond, zal dit onderscheid duidelijk worden. Uiterlijk 1 oktober zal in de voortgangsrapportage worden gemeld dat het programmaplan inmiddels is afgerond. .
- De ADR meldt dat het onderzoeksvoorstel moet worden aangepast omdat het ministerie van Economische Zaken (EZ) in een vertrouwelijke bijlage bij de VGR van Defensie gaat rapporteren over de realisatiecijfers van de industriële samenwerkingsovereenkomst (ICA) van EZ met Naval Group. De ADR zal vaststellen of de realisatiecijfers aansluiten op de van EZ ontvangen brondocumentatie. EZ zal bovendien een afzonderlijke opdracht aan de ADR verstrekken voor controle van de tweejaarlijkse industriële participatie rapportage van EZ waar de realisatiecijfers in zijn opgenomen. EZ zal ook in de VGR rapporteren over de invulling van industriële participatie gedurende de exploitatiefase. De ADR gaat na of deze toelichting in lijn is met de onderliggende basisdocumentatie.

- De ADR vraagt de VCD in te stemmen met het onderzoeksvoorstel.

Toelichting

Financiële overwegingen

Voor deze reactie van de ADR op vragen bij het onderzoeksvoorstel programma VOZBT zijn geen bijzonderheden te melden.

Juridische overwegingen

Conform artikel 13 Regeling Grote Projecten brengt de ADR accountantsrapporten uit met een oordeel over de kwaliteit en volledigheid van de financiële en niet-financiële informatie in de voortgangsrapportage en over de beheersing en het beheer van het project.

Communicatie

Naar aanleiding van deze reactie van de ADR op vragen bij het onderzoeksvoorstel programma VOZBT wordt geen communicatie voorzien.

Overwegingen Beleid/Overwegingen Uitvoering

Deze reactie van de ADR op vragen bij het onderzoeksvoorstel programma VOZBT heeft geen consequenties voor de uitvoering van het programma VOZBT.

Informatie die niet openbaar wordt gemaakt

De ADR citeert letterlijk uit het commercieel en departementaal vertrouwelijke contract met de Naval Group. Daarom heeft de ADR deze reactie vertrouwelijk aangeleverd. Deze reactie wordt dan ook vertrouwelijk doorgeleid naar de Tweede Kamer.

DE PLAATSVERVANGEND DIRECTEUR-GENERAAL BELEID

